

Mateřská škola Mukařov	
Minimální preventivní program	
Spisový znak:7.3.	Skartační znak: S 5
Účinnost od: 1.9.2022	

Platnost od: 1. 9. 2022

Prevence sociálně patologických jevů u dětí

Obsah

1. Úvod
2. Charakteristika mateřské školy
 - 2.1. Analýza současného stavu mateřské školy
 - 2.2. Spolupráce mezi pedagogy
 - 2.3. Spolupráce s ostatními zaměstnanci školy
 - 2.4. Spolupráce mezi pedagogy a rodiči
 - 2.5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
3. Cíle prevence v mateřské škole
 - 3.1. Vytváření pravidel
 - 3.2. Zdraví
 - 3.3. Hygiena
 - 3.4. Výživa
 - 3.5. Pohyb
 - 3.6. Alkohol
 - 3.7. Kouření
 - 3.8. Drogy
 - 3.9. Vztahy k ostatním
 - 3.10. Cizí lidé
 - 3.11. Zvířata a my
 - 3.12. Rostliny a my
 - 3.13. Doprava
 - 3.14. Komunikační technologie
4. Realizace programu
5. Evaluace preventivního programu

1. Úvod

Preventivní program vychází z Metodického pokynu k primární prevenci sociálně pedagogických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR

Preventivní program podporuje zdravý životní styl a je základním nástrojem prevence. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry s ŠVP a bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech vzdělávacího programu.

Se sociálně patologickými jevy jako např. týrání, šikana, nesnášenlivost, návykové látky atd., se mohou setkat děti již v předškolním věku. Proto je třeba začít s primární prevencí již se začátkem docházky do mateřské školy. Preventivní program je přizpůsobený pro děti všech věkových skupin.

2. Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola se skládá ze staré budovy, kde jsou tři třídy a z nové budovy, kde jsou dvě třídy. Kapacita školy je 122 dětí. 3 třídy v MŠ jsou heterogenní a 2 homogenní.

Zřizovatelem Mateřské školy je Obec Mukařov.

Školní vzdělávací program „Objevujeme svět“.

2.1 Analýza současného stavu mateřské školy

Ke zmapování současné situace ve škole nám slouží pravidelné rozdávané dotazníky rodičům i všem zaměstnancům školy na konci školního roku, které jsou vyhodnocovány a zveřejněny na hlavní nástěnce mateřské školy.

Pozorováním reakcí a způsobu chování dětí v různých navozených nebo spontánních činnostech, nám může ukázat okruhy primární prevence, které máme upřednostnit a věnovat jim zvýšenou pozornost. Zatím jsme konkrétní případ patologických jevů neřešili, ale vzhledem k tomu, že naši školu navštěvují i děti ze sociálně znevýhodněných rodin, nesmíme prevenci podcenit.

Co se nám daří:

- Komunikace s rodiči – probíhá každý den (přivádění, vyzvedávání dětí).
- Zapojení rodičů a účast rodičů na společenských akcích pořádaných mateřskou školou (besídky, vystoupení, dílničky, rozloučení s předškoláky, brigády na školní zahradě).
- Úprava prostředí školy, zahrady.
- Využití školní zahrady.
- Dobrá spolupráce se zřizovatelem.
- Dobrá spolupráce s dalšími institucemi a školami
- Dobré klima školy.
- Dobrá spolupráce mezi zaměstnanci školy.

Co se nedaří:

- Respektování školního řádu některými zúčastněnými.
- Vysvětlit rodičům význam pobytu venku v rozsahu daném režimem dne.

2.2 Spolupráce mezi pedagogy

Mateřská škola je pětiletá, takže je nezbytná úzká spolupráce a fungující komunikace mezi pedagogy MŠ I a MŠ II. Aby učitelka mohla navázat na práci své kolegyně, je třeba vše dobře a výstižně zaznamenat do přehledu výchovné práce a zaznamenávat údaje o dětech podle dohodnutých pravidel hodnocení. Učitelky vzájemně komunikují, spolupracují a navazují na práci své kolegyně.

Většina pedagogických pracovníků se zapojila do projektu Šablon. Školení probíhá formou seminářů, návštěv v jiných mateřských školách nebo základních školách.

2.3 Spolupráce s ostatními zaměstnanci školy

Provozní zaměstnankyně napomáhají hladkému provozu MŠ a iniciativně pečují o to, aby tento provoz nebyl narušen. V kontaktu s dětmi i rodiči jsou vstřícné a taktní, respektují a podporují výchovné působení školy.

2.4 Spolupráce pedagogů s rodiči

Rodiče mají možnost řešit neodkladné záležitosti při předávání dětí, nebo si domluvit schůzku na konkrétní datum a čas. Ke komunikaci s rodiči je nejčastěji využíván osobní kontakt a mailová korespondence.

Rodiče dostávají informace osobně při předávání dětí, nebo formou vývěsek na nástěnkách a vchodových dveří do mateřské školy, též na internetových stránkách školy. Je jim vysvětlen náš záměr a důležitost nepodceňovat včasnou a vhodnou prevenci. Spolupracujeme se třídním výborem

Individuální konzultace si rodiče domlouvají dle potřeby s pedagogy.

2.5 Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- Policie ČR, Městská policie
- Záchranáři
- Krajský úřad
- Sociální odbor
- Pedagogicko – psychologická poradna
- Hasiči Mukařov
- Open Gate
- ZŠ Mukařov
- KKCM
- Říčanské mateřské školy, Struhařov, Jevany, Světlice

3. Cíle prevence v mateřské škole

- Zvýšená odolnost dětí vzhledem k projevům soc. patologických jevů.
- Činnosti, působící v oblasti prevence vkládat do pedagogické práce s citem a měly by se prolínat celým výchovně vzdělávacím procesem.
- Zajistit dostatečnou a pestrou nabídku programů zaměřených na dané téma.
- Hlavní důraz je kladen na vytváření elementárních základů klíčových kompetencí, což v tomto věku představuje hlavně komunikace mezi vrstevníky a dospělými, zvládat řešit problémy, umět se přizpůsobit a nebát se prosadit a uplatnit.

3.1 Vytváření pravidel

V mateřské škole jsou vytvořena pravidla chování dětí. Pravidla děti spoluvytvářejí a učí se je chápat a dodržovat. Pravidla vycházejí ze školního řádu mateřské školy.

- Spory mezi sebou řešit slovem a přátelskou dohodou, neubližovat si.
- Ve třídě a umývárně se pohybovat s opatrností, při chůzi po schodech se držet zábradlí.
- Ve třídě i v šatně šetřit sluch sobě i ostatním, nerušit křikem ostatní děti při hře, řízených činnostech a odpoledním odpočinku.
- Hovořit spolu slušně, umět pozdravit, poprosit a poděkovat.
- Uklízet hračky na své místo.
- Při hrách brát ohled na kamarády a jejich výtvary a stavby.
- Pravidla při pobytu venku a na zahradě pravidelně opakovat.
- Chránit přírodu.

3.2 Zdraví

- Vymežit zdravé a škodlivé potraviny.
- Rozlišit rozdíl mezi pojmy zdraví x nemoc.
- Vyvodit a pochopit pojem – tělesná pohoda, duševní pohoda.
- Umět říci, že nás něco bolí a kde.

3.3 Hygiena

- Upevňovat a dodržovat hygienické návyky u dětí (mytí rukou, používání toalety, používání kapesníku, hygiena vlasů).
- Znat nebezpečí nákaz.
- Znat význam účinného větrání.
- Seznámit s nebezpečím úklidových prostředků.

3.4 Výživa, stravování a stolování

- Rozlišovat jídla zdravá a škodlivá.
- Dodržovat pitný režim.
- Rozvíjet společenské návyky při stolování.

3.5 Pohyb

- Vést děti ke zdravému pohybu.
- Využívat vybavení školky a zahrady k pohybovým aktivitám.
- Zdůrazňovat význam pohybu pro zdraví.
- Předcházet úrazům

3.6 Alkohol

- Ověřit základní znalosti dětí o alkoholu a zkušenosti s užíváním alkoholu ve svém okolí.
- Seznamovat s nebezpečí při požívání alkoholu (bezpečnostní, zdravotní).

3.7 Kouření

- Seznámit děti s důvody závislosti (proč lidé kouří).
- Seznámit děti s následky zlovyku pro toho, kdo kouří i pro jeho okolí.
- Jak se nenechat ohrožovat kouřením.

3.8 Drogy

- Seznámit děti s významem léčiv (není lék jako lék, volně dostupné, na předpis)
- Zásady podávání léků.
- Drogy – látky, které poškozují zdraví.

3.9 Vztahy k ostatním

- Vztahy mezi dětmi v kolektivu.
- Znat pojem kamarád, přítel.
- Být kamarád.
- Upevňovat přátelství.
- Seznamovat s rolami ve společnosti – rodina, sourozenci, rodinné vazby, blízký příbuzný, kamarád,

3.10 Cizí lidé

- Nemluvit s neznámými lidmi.
- Nebrat si nic od cizích lidí.
- Nácvik odmítání.
- Definovat únos.

3.11 Zvířata a my

- Umět rozpoznat domácí zvířata, zvířata ze ZOO, volně žijící zvěř, bezpečný kontakt s nimi.
- Znat ohrožená zvířata a znát způsoby jejich ochrany.
- Znat zvířata, která ohrožují naše zdraví (volně pobíhající pes, klišť, jedovatý had, ...)

3.12 Rostliny a my

- Umět rozpoznat některé léčivé rostliny.
- Umět rozlišit nebezpečné rostliny a plody.
- Chránit přírodu.

3.13 Doprava

- Znat základní pravidla silničního provozu.
- Definovat nebezpečí na silnici, ulici.

3.14 Komunikační technologie

- Specifikovat, k čemu nám technologie slouží (k vyhledávání informací, spojení se světem,...).
- Specifikovat jak nám technologie škodí – (závislost, vady zraku, obezita...).
- Upozornit na nevhodné programy.

3.15 Jiná nebezpečí

- Vlivy počasí
- Vznik požáru

Prevenčí patologických jevů je podpora dítěte k vytvoření zdravého sebevědomí, se schopností bránit se projevům násilí, které bude umět komunikovat s ostatními, dokáže pomoci druhému, bude mít rozvinutou emoční inteligenci a bude empatický k druhým.

Kritické situace společně rozebírat v okamžiku, kdy nastanou nebo v komunitním kruhu, společně s dětmi vyhodnotit rizika a hledat správná řešení.

Vytyčení sociálně patologických jevů:

- Minimalizace výskytu rizikového chování
- Vytváření pozitivní motivace pro činnosti
- Vést k výchově ke zdravému životnímu stylu
- Vytvářet nestresující prostředí
- Nabídka adaptačního programu
- Dát možnost samostatného rozhodování
- Umět odmítnout a požádat o pomoc
- Prostřednictvím prožitkového učení si osvojit schopnost rozhodovat se a volit z více možností

4. Realizace programu

Výše zmíněná témata otvírat při každodenních činnostech a prevenci zařazovat do většiny tematických bloků jako např. lidské tělo, zdraví, zdravá výživa, sport, zdraví a pohyb, zvířata, dopravní výchova, já a moje okolí, ...

Jít dětem příkladem a dále se v problematice vzdělávat (DVPP, nebo samostudium).

Při vzdělávací práci využívat odborných publikací, materiálů z internetu, výukových programů odborníků (zdravotníci, chovatelé zvířat),

Garantem programu a koordinace preventivních aktivit ve škole jsou paní ředitelka Mgr. Zuzana Tůmová a zástupkyně Věra Doležalová.

Společnými silami se v rámci své činnosti podílí na přípravě Minimálního preventivního programu.

O programu a aktuálních potřebách jsou všichni pedagogičtí pracovníci informováni.

5. Evaluace preventivního programu

Analýzu úspěšnosti naplňování cílů provádět pedagogy v rámci vlastního hodnocení školy. Dílčí evaluace probíhají na pedagogických poradách.

Závěr:

Minimální preventivní program mateřské školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Na jeho účasti se podílí nejen všichni pedagogové, děti, ale i rodiče a odborníci. Samozřejmostí je také posilování sociálních dovedností, aktivního sociálního učení a podpora v oblasti životního stylu. Program je přizpůsoben věku a schopnostem dětí.

V Mukařove dne: 1.9.2022

Vypracovala: Mgr. Zuzana Tůmová, ředitelka MŠ Mukařov
Věra Doležalová, zástupce MŠ Mukařov